

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

«Затверджую»

Завідувач кафедри фінансів
_____ (Гесенко М.М.)

«17» 06 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

III Гроші та кредит

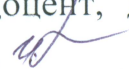
Спеціальність: *051 Економіка*

Освітня програма: *Економіка (перший рівень(бакалаврський) вищої освіти)*

Факультет: *Економіки та менеджменту*

2020-2021 навчальний рік

Робоча програма з дисципліни *Гроші та кредит* для студентів за спеціальністю *051 Економіка*

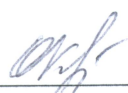
Розробник: кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування **Конєва І.І.**

Робоча програма розглянута на засіданні кафедри

Протокол від «*17*» 06 2020 року № 05

Завідувач кафедри (М.М. Гесенко)

Погоджено:

Гарант освітньо-професійної програми
(керівник проектної групи) (*О.М. Ковалєва*)

Декан факультету економіки і менеджменту / Н.І. Строченко

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації (*Ф. Тар*) (*Ф. Таранік*)

Зареєстровано в електронній базі: 21.07 2020 р.

© СНАУ, 2020 рік

© Конєва І.І., 2020 рік

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

«Затверджую»

**Завідувач кафедри фінансів
_____ (Геєнко М.М.)**

«___» _____ 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

III Гроші та кредит

Спеціальність: 051 Економіка

Освітня програма: Економіка (перший рівень(бакалаврський) вищої освіти)

Факультет: Економіки та менеджменту

2020-2021 навчальний рік

Робоча програма з дисципліни *Гроші та кредит* для студентів за спеціальністю *051 Економіка*

Розробник: кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування **Конєва І.І.**

Робоча програма розглянута на засіданні кафедри

Протокол від «   » _____ 2020 року № ____

Завідувач кафедри _____ (М.М. Геєнко)

Погоджено:

Гарант освітньо-професійної програми
(керівник проектної групи) _____ (_____)

Декан факультету економіки і менеджменту _____ Н.І. Строченко

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації _____ (_____)

Зареєстровано в електронній базі: _____ 2020 р.

© СНАУ, 2020 рік

©Конєва І.І., 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредит - 4	Галузь знань: <i>05 Соціальні та поведінкові науки</i>	Нормативна	
	Спеціальність: <i>051Економіка</i>		
Модулів -2		Рік підготовки:	
Змістових модулів: -4		2020-2021	
		Курс	
		3-й	3-й
		Семестр	
		6-й	6-й
Загальна кількість годин - 120	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції	
		30	10
		Практичні	
		30	8
		Самостійна робота	
		60	102
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента - 4		Вид контролю:	
		<i>іспит</i>	<i>іспит</i>

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання - 50%/50% (60/60)

для заочної форми навчання – 15%/85% (18/102)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Мета: підготовка фахівців, які б володіли теоретичними основами монетарної політики держави, опанування ними принципів функціонування грошей в ринковій економіці та принципів кредитування, а також володіли методами аналізу й оцінки грошової та кредитної політики в Україні.

2.2. Завдання набуття майбутніми фахівцями знань щодо сутності та функцій таких категорій, як «гроші», «кредит», змісту основних теорій грошей, поняття грошового обігу грошових потоків, грошового ринку та грошових систем, основ кредитних, розрахункових і валютних відносин, тобто сформувані в студентів теоретичну базу для наступного оволодіння практикою використання грошово-кредитних інструментів у системі регулювання економіки України.

Вивчення навчальної дисципліни «Гроші та кредит» передбачає формування у студентів компетентностей.

№	Вид програмних компетентностей	Програмна компетентність	Шифр
1	Загальні	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	ЗК3
2		Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ЗК4
3		Здатність приймати обґрунтовані рішення.	ЗК11
1	Спеціальні (предметні) компетентності	Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, макро- та міжнародному рівнях.	СК1
2		Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.	СК4
3		Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.	СК11
4		Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.	СК14

2.3 Програмні результати навчання

В результаті вивчення навчальної дисципліни «Гроші та кредит» студент повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

№	Програмні результати навчання	Шифр
1	Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.	ПРН 4
2	Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.	ПРН 3
3	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	ПРН 12
4	Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.	ПРН 13
5	Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.	ПРН 16

3. Програма навчальної дисципліни

Затверджено Вченою радою СНАУ, протокол № 6 від.24.05.2017 р.

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи сутності грошей

Тема 1: Сутність, походження та функції грошей. Походження грошей. Роль держави у творенні грошей. Сутність грошей. Форми грошей. Вартість грошей. Функції грошей. Якісні властивості грошей. Гроші як форма вияву суспільних відносин. Зв'язок грошей з іншими економічними категоріями. Портфельний підхід до визначення сутності грошей.

Тема 2. Грошовий оборот і грошова маса, що його обслуговує. Сутність та економічна основа грошового обороту. Модель грошового обороту. Структура грошового обороту. Грошові агрегати та грошова база. Швидкість обігу грошей. Закон грошового обігу. Грошово-кредитний мультиплікатор. Поняття грошового потоку. Види грошових потоків у модулі грошового обороту та їх балансування. Дотримання закону грошового обігу за умови повноцінних грошей і неповноцінних грошей. Механізм поповнення маси грошей в обороті. Первинна та вторинна емісія грошей. Національний дохід і національний продукт як визначальні параметри грошового обороту. Електронні платіжні системи в Україні.

Тема 3. Грошовий ринок. Сутність грошового ринку. Інституційна модель грошового ринку. Структура грошового ринку. Формування попиту на гроші. Пропозиція грошей. Рівновага на грошовому ринку. Фондовий ринок. Ринок банківських послуг. Валютний ринок. Ринок грошей і ринок капіталів.

Змістовий модуль 2. Грошові системи та інфляція

Тема 4. Грошові системи та їх стабільність. Сутність та структура грошової системи. Види грошових систем та їх еволюція. Створення грошової системи України. Державне регулювання грошового обороту. Грошово-кредитна політика. Монетизація бюджетного дефіциту та ВВП в Україні. Фіскально-бюджетна політика.

Тема 5. Інфляція та грошові реформи. Сутність, види інфляції. Причини інфляції. Економічні та соціальні наслідки інфляції. Державне регулювання інфляції. Особливості інфляції в Україні. Сутність та види грошових реформ. Вплив інфляції на виробництво, зайнятість та життєвий рівень. Основні методи стабілізації валют: дефляція, деномінація, нуліфікація, девальвація, ревальвація.

Тема 6. Валютний ринок і валютні системи. Сутність валюти та її конвертованість. Валютний курс і способи його визначення. Валютний ринок: суть та основи його функціонування. Валютна система та її розвиток. Формування валютної системи України. Валютне регулювання і валютний контроль. валютні операції. Валютні ризики та методи валютного страхування. валютні системи, їх призначення. види та характеристика. Міжнародні валютні відносини.

Змістовий модуль 3. Фінансово-кредитні установи

Тема 7. Кредит у ринковій економіці. Передумови та економічні чинники виникнення кредиту. Сутність та структура кредиту. Теоретичні концепції кредиту. Стадії руху кредиту. Принципи кредитування. Форми та види кредиту. Функції кредиту. Позичковий відсоток, його сутність та основні види. Поняття про кредитну систему. Роль кредиту в умовах інфляції.

Тема 8. Фінансові посередники грошового ринку. Фінансові посередники та їхнє місце в структурі фінансового ринку. Спеціалізовані небанківські кредитно-фінансові установи. Сутність, призначення та види фінансового посередництва. Банки –

провідні фінансові посередники. Сутність та принципи побудови банківської системи. Місце банків у системі грошового ринку.

Тема 9. Міжнародні валютно-кредитні установи. Загальна характеристика міжнародних валютно-кредитних установ. Фінанси міжнародних установ. Міжнародні розрахунки та валютне регулювання. Утворення МВФ, його функції та програма співробітництва з Україною. Організації, що входять до Групи Світового банку, їх співпраця з Україною. Регіональні міжнародні кредитно-фінансові інститути та їх функції.

Змістовий модуль 4. Банківська система: сутність, принципи побудови та функції.

Тема 10. Центральні банки. Загальна характеристика центральних банків. Функції центральних банків. Національний банк України та його функції. Грошово-кредитна політика НБУ. Валютна політика та роль НБУ в її реалізації. Система управління НБУ. Повноваження Ради та Правління НБУ. Походження та розвиток центральних банків розвинутих країн світу.

Тема 11. Комерційні банки. Еволюція та розвиток комерційних банків в Україні. Класифікація і характеристика комерційних банків. Операції комерційних банків. Ресурси комерційних банків. Основні показники ефективності та прибутковості діяльності банку. Необхідність обов'язкового резервування. Показники прибутковості банку. Економічні нормативи, які характеризують фінансову стійкість банку. Банківська маржа та її максимізація. особливості становлення та розвитку комерційних банків в Україні.

4. Структура навчальної дисципліни (денна форма навчання)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1. Гроші та їх функціонування в сучасній економіці.						
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи сутності грошей						
Тема 1. Сутність, походження та функції грошей.	9	2	2			5
Тема 2. Грошовий оборот і грошова маса, що його обслуговує.	13	4	4			5
Тема 3. Грошовий ринок	12	2	2			8
Разом за змістовим модулем 1	34	8	8	-	-	18
Змістовий модуль 2. Грошові системи та інфляція						
Тема 4. Грошові системи та їх стабільність	9	2	2			5
Тема 5. Інфляція та грошові реформи	13	4	4			5
Тема 6. Валютний ринок і валютні системи	10	2	2			6
Разом за змістовим модулем 2	32	8	8			16

Усього годин	66	16	16			34
Модуль 2. Кредит та банки						
Змістовий модуль 3. Кредит та фінансові посередники						
Тема 7. Кредит у ринковій економіці	14	4	4			6
Тема 8. Фінансові посередники грошового ринку.	9	2	2			5
Тема 9. Міжнародні валютно-кредитні установи	9	2	2			5
Разом за змістовим модулем 3	32	8	8			16
Змістовий модуль 4. Банківська система: сутність, принципи побудови та функції.						
Тема 10 Центральні банки.	9	2	2			5
Тема 11. Комерційні банки	13	4	4			5
Разом за змістовим модулем 4	22	6	6			10
ІНДЗ						-
Усього годин	120	30	30			60

**Структура навчальної дисципліни
(заочна форма навчання)**

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Заочна форма					
	усього	у тому числі				
лк		пз	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1. Гроші та їх функціонування в сучасній економіці						
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи сутності грошей						
Тема 1. Сутність, походження та функції грошей.	9	1	-			8
Тема 2. Грошовий оборот і грошова маса, що його обслуговує.	13	1	4			10
Тема 3. Грошовий ринок	12	2	-			8
Разом за змістовим модулем 1	34	4	4	-	-	26
Змістовий модуль 2. Грошові системи та інфляція						
Тема 4. Грошові системи та їх стабільність.	9	-	-			9
Тема 5. Інфляція та грошові реформи.	13	2	2			9
Тема 6. Валютний ринок і валютні системи.	10	-	-			10
Разом за змістовим модулем 2	32	2	2			28
Модуль 2. Кредит та банки						
Змістовий модуль 3. Кредит та фінансові посередники						
Тема 7. Кредит у ринковій економіці.	14	2	-			12
Тема 8. Фінансові посередники грошового ринку.	9	-	-			9
Тема 9. Міжнародні валютно-кредитні установи.	9	-	-			9
Разом за змістовим модулем 3	32	2	-			30
Змістовий модуль 4. Банківська система: сутність, принципи побудови та функції						
Тема 10 Центральні банки.	9	1	-			8
Тема 11. Комерційні банки.	13	1	2			10
Разом за змістовим модулем 4	22	2	2			18
Усього годин	120	10	8			102

5. Теми та план лекційних занять
(денна форма навчання)

№ з/п	Назва теми та план	Кількість годин
1	Тема 1. Сутність, походження та функції грошей План 1. Походження грошей. Роль держави у творенні грошей. 2. Сутність та форми грошей. 3. Вартість грошей. 5. Функції грошей та якісні властивості грошей.	2
2	Тема 2. Економічні основи грошового обороту та грошова маса План 1. Сутність та економічна основа грошового обороту. 2. Модель грошового обороту. 3. Структура грошового обороту. 4. Грошові агрегати та грошова база. 5. Електронні платіжні системи.	2
3	Тема 3. Процедура емісії грошей в Україні. План 1. Швидкість обігу грошей. 2. Закон грошового обігу. 3. Механізм поповнення маси грошей в обороті. 4. Первинна та вторинна емісія грошей. 5. Грошово-кредитний мультиплікатор.	2
4	Тема 4. Грошовий ринок. План 1. Сутність, об'єкт, суб'єкти та інструменти грошового ринку. 2. Економічна структура грошового ринку. 3. Попит та пропозиція грошей. 4. Рівновага на грошовому ринку.	2
5	Тема 5. Грошові системи та їх стабільність План 1. Сутність та структура грошової системи. 2. Види грошових систем та їх еволюція. 3. Створення грошової системи України. 4. Державне регулювання грошового обороту. 5. Грошово-кредитна політика.	2
6	Тема 6. Сутність та причини інфляції План 1. Сутність, види інфляції. 2. Причини інфляції. 3. Економічні та соціальні наслідки інфляції.	2
7	Тема 7. Антиінфляційна політика та грошові реформи План 1. Державне регулювання інфляції 2. Особливості інфляції в Україні. 3. Сутність та види грошових реформ.	2

8	Тема 8. Валютний ринок і валютні системи 1. Сутність валюти та її конвертованість. 2. Валютний курс і способи його визначення. 3. Валютний ринок: суть та основи його функціонування. 4. Валютна система та її розвиток. 5. Формування валютної системи України	2
9	Тема 9. Необхідність та сутність кредиту План 1. Сутність та структура кредиту. 2. Теоретичні концепції кредиту. 3. Стадії руху кредиту. 4. Принципи кредитування.	2
10	Тема 10. Види, функції та роль кредиту План 1. Форми та види кредиту. 2. Функції кредиту. 3. Позичковий відсоток, його сутність та основні види. 4. Поняття про кредитну систему.	2
11	Тема 11. Фінансові посередники грошового ринку. План 1. Фінансові посередники та їхнє місце в структурі фінансового ринку. 2. Спеціалізовані небанківські кредитно-фінансові установи.	2
12	Тема 12. Міжнародні валютно-кредитні установи План 1. Загальна характеристика міжнародних валютно-кредитних установ. 2. Фінанси міжнародних установ. 3. Міжнародні розрахунки та валютне регулювання.	2
13	Тема 13. Центральні банки План 1. Загальна характеристика центральних банків та їх функції. 3. Національний банк України та його функції. 4. Грошово-кредитна політика НБУ. 5. Валютна політика та роль НБУ в її реалізації	2
14	Тема 14. Походження та розвиток комерційних банків План 1. Еволюція та розвиток комерційних банків в Україні. 2. Класифікація і характеристика комерційних банків.	2
15	Тема 15. Основні операції комерційних банків План 1. Операції комерційних банків. 2. Ресурси комерційних банків. 3. Основні показники ефективності та прибутковості діяльності банку	2
	Разом	30

**Теми та план лекційних занять
(заочна форма навчання)**

№ з/п	Назва теми та план	Кількість годин
1	Тема 1. Сутність грошей та грошовий оборот. План. 1. Сутність та форми грошей. 2. Функції грошей. 3. Сутність, економічна основа та структура грошового обороту. 4. Грошові агрегати та грошова база. 5. Електронні платіжні системи.	2
2	Тема 2. Грошовий ринок. План. 1. Сутність, об'єкт, суб'єкти та інструменти грошового ринку. 2. Економічна структура грошового ринку. 3. Попит та пропозиція грошей. 4. Рівновага на грошовому ринку.	2
3	Тема 3. Інфляція та грошові реформи. План. 1. Сутність, причини та види інфляції. 2. Економічні та соціальні наслідки інфляції. 3. Державне регулювання інфляції. 4. Сутність та види грошових реформ.	2
4	Тема 4. Кредит у ринковій економіці. План. 1. Сутність, структура та стадії руху кредиту. 2. Принципи кредитування. 3. Форми, види та функції кредиту. 4. Позичковий відсоток, його сутність та основні види. 5. Поняття про кредитну систему.	2
5	Тема 5. Банківська система. План. 1. Національний банк України та його функції. 2. Грошово-кредитна політика НБУ. 3. Класифікація і характеристика комерційних банків. 4. Операції та ресурси комерційних банків.	2
Разом		10

**6. Теми практичних занять
(денна форма навчання)**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	З'ясування сутності грошей. Розгляд загальної схеми еволюції форм грошей. З'ясування властивостей та функцій грошей. Ознайомлення з вартісними аспектами грошей.	2
2	Ознайомлення з загальною моделлю грошового обороту. Визначення вхідних та вихідних грошових потоків. Визначення	2

	величини грошових агрегатів. Розрахунок величини грошової бази.	
3	Визначення величини кількості грошей, необхідних для обігу. Визначення коефіцієнта грошово-кредитної мультиплікації. Проведення розрахунку приросту банківських депозитів на основі грошово-кредитної мультиплікації	2
4	Дослідження механізму формування попиту на гроші та пропозиції грошей. Визначення умов рівноваги на грошовому ринку.	2
5	Визначення особливостей формування грошової системи в Україні. Визначення поточних аспектів політики державного регулювання грошової системи.	2
6	З'ясування причин інфляції. Розрахунок індексів інфляції.	2
7	З'ясування практичних аспектів антиінфляційної політики та проведення грошових реформ.	2
8	Аналіз формування та використання валютних ресурсів.	2
9	Визначення сутності та необхідності кредиту. Ознайомлення з принципами кредитування.	2
10	Вивчення видів та функцій кредиту. Ознайомлення з основними видами кредитів. Визначення позичкового проценту за різними видами кредитів.	2
11	Ознайомлення з сутністю та видами фінансового посередництва грошового ринку	2
12	Ознайомлення з діяльністю регіональних міжнародних кредитно-фінансових інститутів.	
13	Визначення принципів побудови банківської системи. Ознайомлення з сутністю та функціями центрального банку.	2
14	Ознайомлення з організаційною та функціональною структурою комерційного банку.	2
15	Розрахунок простих і складних відсотків при проведенні депозитних та кредитних операцій комерційними банками.	2
	Разом	30

Теми практичних занять
(заочна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Ознайомлення з загальною моделлю грошового обороту. Визначення вхідних та вихідних грошових потоків. Визначення величини грошових агрегатів. Розрахунок величини грошової бази.	2
2	Визначення величини кількості грошей, необхідних для обігу. Визначення коефіцієнта грошово-кредитної мультиплікації. Проведення розрахунку приросту банківських депозитів на основі грошово-кредитної мультиплікації	2
3	Розрахунок індексів інфляції. З'ясування практичних аспектів антиінфляційної політики та проведення грошових реформ.	2

4	Розрахунок простих і складних відсотків при проведенні депозитних та кредитних операцій комерційними банками.	2
Разом		8

**7. Самостійна робота
(денна форма навчання)**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Сутність, походження та функції грошей Гроші як форма прояву суспільних відносин. Зв'язок грошей з іншими економічними категоріями. Портфельний підхід до визначення сутності грошей.	5
2	Тема 2. Грошовий оборот і грошова маса, що його обслуговує Поняття грошового потоку. Види грошових потоків у моделі грошового обороту та їх балансування. Дотримання закону грошового обігу за умови повноцінних грошей і неповноцінних грошей. Форми безготівкових розрахунків.	5
3	Тема 3. Грошовий ринок. Характеристика облікового ринку та його особливості. Характеристика та операції міжбанківського ринку.	8
4	Тема 4. Грошові системи та їх стабільність Фіскально-бюджетна політика. Монетизація бюджетного дефіциту та ВВП в Україні.	5
5	Тема 5. Інфляція та грошові реформи. Вплив інфляції на виробництво, зайнятість та життєвий рівень. Основні методи стабілізації валют: дефляція, деномінація, нуліфікація, девальвація, ревальвація.	5
6	Тема 6. Валютний ринок. Валютне регулювання і валютний контроль. валютні операції. Валютні ризики та методи валютного страхування. валютні системи, їх призначення. види та характеристика. Міжнародні валютні відносини.	6
7	Тема 7. Кредит у ринковій економіці Передумови та економічні чинники виникнення кредиту. Економічні межі кредиту на мікро- і макрорівні. Роль кредиту в умовах інфляції.	6
8	Тема 8. Фінансові посередники грошового ринку Сутність, призначення та види фінансового посередництва. Банки – провідні фінансові посередники. Сутність та принципи побудови банківської системи.	5
9	Тема 9. Міжнародні валютно-кредитні установи. Утворення МВФ, його функції та програма співробітництва з Україною. Організації, що входять до Групи Світового банку, їх співпраця з Україною. Регіональні міжнародні кредитно-фінансові інститути та їх функції.	5
10	Тема 10. Центральні банки. Система управління НБУ. Повноваження Ради та Правління НБУ. Походження та розвиток центральних банків розвинутих країн	5

	світу.	
11.	Тема 11. Комерційні банки Необхідність обов'язкового резервування. Показники прибутковості банку. Економічні нормативи, які характеризують фінансову стійкість банку. Банківська маржа та її максимізація. особливості становлення та розвитку комерційних банків в Україні.	5
	Разом	60

**Самостійна робота
(заочна форма навчання)**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність, походження та функції грошей.	8
2	Грошовий оборот і грошова маса, що його обслуговує.	10
3	Грошовий ринок.	8
4	Грошові системи та їх стабільність.	9
5	Інфляція та грошові реформи.	9
6	Валютний ринок.	10
7	Кредит у ринковій економіці.	12
8	Фінансові посередники грошового ринку.	9
9	Міжнародні валютно-кредитні установи.	9
10	Центральні банки.	8
11	Комерційні банки.	10
	Разом	102

8. Методи навчання

1. Методи навчання за джерелом знань:

- 1.1 *Словесні*: лекція, пояснення, бесіда
- 1.2 *Наочні*: демонстрація, ілюстрація
- 1.3 *Практичні*: практична вправа

2. Методи навчання за характером логіки пізнання.

- 2.1. *Аналітичний*
- 2.2. *Методи синтезу*
- 2.3. *Індуктивний метод*
- 2.4. *Дедуктивний метод*

3. Методи навчання за характером та рівнем самостійної розумової діяльності студентів.

- 3.1. *Проблемний (проблемно-інформаційний)*
- 3.2. *Частково-пошуковий (евристичний)*
- 3.3.. *Репродуктивний (можливість застосування вивченого на практиці).*
- 3.4. *Пояснювально-демонстративний.*

4. Активні методи навчання –

Використання технічних засобів навчання, мозкова атака, використання проблемних ситуацій, використання навчальних та контролюючих тестів, використання опорних конспектів лекцій.

5. Інтерактивні технології навчання - використання мультимедійних технологій, Kahoot.

9. Методи контролю

1. Рейтинговий контроль за національною шкалою оцінювання ЄКТС
2. Проведення проміжного контролю (проміжне тестування)
3. Полікритеріальна оцінка поточної роботи студентів:
  - рівень знань, продемонстрований на практичних заняттях;
  - активність під час обговорення питань, що винесені на заняття;
  - експрес-контроль під час аудиторних занять;
  - самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань;
  - написання рефератів, есе, звітів;
  - результати тестування;
  - письмові завдання при проведенні контрольних робіт.

10. Розподіл балів, які отримують студенти (денна форма навчання)

Поточне тестування та самостійна робота											Разом за модулі та СРС	Атестація	Підсумковий тест - оцінювання	Сума
Змістовий модуль 1 – 11 балів			Змістовий модуль 2 – 11 балів			Змістовий модуль 3 – 10 балів			Змістовий модуль 4 – 8 балів					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	55(40+15)	15	30	100
3	4	4	3	4	4	4	3	3	4	4				

Розподіл балів, які отримують студенти (заочна форма навчання)

Поточне тестування та самостійна робота											Разом за модулі та СРС	Підсумковий тест - екзамен	Сума	
Змістовий модуль 1 – 10 балів			Змістовий модуль 2 – 10 балів			Змістовий модуль 3 – 10 балів			Змістовий модуль 4 – 10 балів					СРС
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	30	70 (40+30)	30	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
69-74	D	задовільно

60-68	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Конєва І.І., Хромушина Л.А. «Гроші та кредит. Методичні вказівки щодо проведення практичних та семінарських занять для підготовки студентів із спеціальності 071 «Облік і оподаткування», 051 «Економіка», 075 «Маркетинг» о.с. – «бакалавр», 3 курсу денної форми навчання / Суми 2018. – 47 с.

2. Конєва І.І., Хромушина Л.А. «Гроші та кредит. Конспект лекцій для підготовки студентів 071 «Облік і оподаткування», 051 «Економіка», 075 «Маркетинг» о.с. – «бакалавр», 3 курсу денної форми навчання / Суми, 2018 – 57с.

3. Конєва І.І. «Гроші та кредит. Методичні вказівки щодо виконання самостійної роботи студентів із спеціальності 071 «Облік і оподаткування», 051 «Економіка», 075 «Маркетинг» о.с. – «бакалавр», 3 курсу денної форми навчання / Суми. – 2020 - 40 с.

4. Навчально-методичний матеріал на платформі Moodle (<https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1298>)

12. Рекомендована література

Базова

1. Дзюбальок О.В. Гроші та кредит : підручник . Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 892 с.
2. Алексєєв І.В. Гроші та кредит: навч. посібн. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. 312 с.
3. Вовчак О.Д. Гроші та кредит. Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2017. 424 с
4. Ільчук П.Г. Гроші та кредит: підручник. Львів: Сорока. 2016 410 с.
5. Глушченко С.В. Гроші, кредит, кредитний ринок: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : НаУКМА, 2015. 203 с.
6. Гроші та кредит : навчальний посібник для студентів галузі знань 0305 "Економіка та підприємництво» / [О.Л. Шелест ... [та ін.]. Міністерство освіти і науки України, Харківський торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету. Харків : О.В. Бровін, 2014. 267 с.
7. Сисоєва Л.Ю. Гроші і кредит: у схемах і таблицях : навчальний посібник. Суми : Університетська книга, 2014. 245 с.

Допоміжна

1. Швець В.Я. Гроші та кредит : навчальний посібник: Міністерство освіти і науки України, Дніпродзержинський державний технічний університет (ДДТУ). Дніпродзержинськ : ДДТУ, 2015. 301 с.
2. Корецька Н.І. Історія грошей та кредиту країн світу : навчальний посібник. Міністерство освіти і науки України, Луцький національний технічний університет. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2014. 338 с.
3. Фінанси, гроші та кредит: [підручник для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів] / О.О. Непочатенко ... [та ін.] ; Міністерство аграрної політики та продовольства України, Уманський національний університет садівництва. Умань: Сочінський, 2014. 482 с.

13. Інформаційні ресурси

1.<http://www.bank.gov.ua/control/uk/index>.

2. <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
3. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/679-14>.
4. <http://www.bank.gov.ua/control/uk/index>.
5. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.